

Allakkiag Notat

Uunga
Til
Departementet for sundhed

Assinga uunga
Kopi til
Sundhedsledelsen

Brevdato: 15-09-2024
Sags nr. 2023 - 11386
Dok. nr. 24345113
Sagsbehandler: HENH
Postboks 120
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 51 92
Fax (+299) 32 51 30
E-mail: nun@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Grundprincipper for ansvarsfordeling mellem forskellige sektorer ved patienttransporter og evakueringer

Det overordnede princip for ansvarsfordelingen er *sektoransvaret*, dvs. den i lovgivningen om redningsberedskabet definerede arbejdsdeling mellem forskellige sektorer i samfundet¹ samt i SAR-Grønland.² Der foreligger endvidere en gældende aftale mellem politiet og sundhedsvæsenet om fordeling af udgifter ved transport og evakuering.³

1. Patienttransporter og evakueringer mellem to af sundhedsvæsenets faciliteter (matrikler)

1.1. Denne gruppe patienter omfatter allerede indlagte eller personer, som henvender sig eller indbringes akut.

1.2 Ved sundhedsfaciliteter menes sygehuse, sundhedscentre og alle bygdesundhedsstationer tilhørende sundhedsvæsenet.

1.3 Sundhedsvæsenet er ansvarlig for at arrangere transport med brug af eget fly eller indchartret fly, helikopter eller båd. I situationer, hvor det ikke umiddelbart er muligt at fremskaffe et transportmiddel kan Sundhedsvæsenet forespørge Arktisk Kommando med henblik på eventuel indsættelse af SAR-helikopter eller andet tilgængeligt materiel.

¹ Inatsisartutlov nr. 14/2010 om redningsberedskabet i Grønland og om brand- og eksplosionsforebyggende foranstaltninger samt bemærkninger til loven (https://nalunaarutit.gl/-/media/lovfiler/2010/forarbejder/l_nr_14-2010_bemaerk_dk.pdf)

² SAR-Grønland 2022, Bind I og II. Redningsrådet under Forsvarsministeriet

³ Evakueringer. Aftale mellem politi og sundhedsvæsen af 29. marts 2006.

Det er en sundhedsfaglig beslutning at træffe afgørelse om behovet for transport og for omfanget af sundhedsfaglig assistance under transporten.

2. Patienttransporter fra kendt position med helårsbeboelse

2.1 Sundhedsvæsenet er ansvarlig for ambulancetjeneste i områder med helårsbeboelse, herunder også at sikre transport fra fåreholdersteder og andre steder med helårsbeboelse. Mineselskaber vil som udgangspunkt selv skulle arrangere transport til nærmeste sundhedsfacilitet.⁴

3. Patienttransporter fra kendt position uden for helårsbeboelse

3.1 Denne gruppe patienter omfatter bl.a. lokale og turister, som kommer til skade eller bliver akut syge og som befinder sig på land ude i naturen. Ved kendt position menes, at der foreligger præcise koordinater for de involveres position eller der på anden vis ikke er tvivl om positionen.

3.2 Tilskadekomne og/eller syge patienter på kendt position i naturen henhører under Sundhedsvæsenets sektoransvar.

Hvis den tilskadekomne eller anden tilstedeværende kontakter sundhedsvæsenet direkte, er sundhedsvæsenet således ansvarlig for at sikre transport af patienter med et behandlingsbehov fra skadestedet/opholdsstedet og til relevant sundhedsfacilitet. Hvis den tilskadekomne eller anden tilstedeværende kontakter politiet eller JRCC Grønland vil disse myndigheder kunne henvise til sundhedsvæsenet.

3.3 Det er en konkret lægelig vurdering om der er behov for at iværksætte transport samt hvor hurtigt det skal tilstræbes at ske.

3.4 Sundhedsvæsenet arrangerer transporten ved at kontakte lokale bådoperatører eller et af de to selskaber som udchartrer helikoptere. Såfremt det rent lægefagligt vurderes forsvarligt og hurtigere kan transporten ske med lokale både fra f.eks. turistoperatører.

3.5 Der kan indgås samarbejdsaftaler med lokale kommunale redningsberedskaber om bistand til transportopgaver.

3.6 Befinder den tilskadekomne/patienten sig på et vanskeligt tilgængeligt sted i terrænet kan sundhedsvæsenet anmode om bistand fra det kommunale redningsberedskab. I tilfælde af dårligt vejr, flere tilskadekomne mv. kan Arktisk Kommando kontaktes med henblik på eventuel indsættelse af SAR-helikopter eller andet tilgængeligt materiel.

⁴ De nærmere aftaler skal fremgå af en aftalen mellem Departementet for råstoffer og operatøren (mineselskabet).

Hvis afhentningen af patienten kræver anvendelse af egentlige ”redningskompetencer” (eksempelvis klatreudstyr), så defineres opgaven som en redningsopgave og henhører derfor under politiet.

3.7 Arktisk Kommando eller politiet kan anmodes om at bistå med at arrangere transporter fra svært tilgængelige positioner, som ikke kan nås af civile transportører eller der på anden vis er udfordringer med at få gennemført en transport. Der vil fortsat være tale om en patienttransport under Sundhedsvæsenets ansvarsområde, herunder også dækning af omkostninger.

3.8 Afhentning af syge eller tilskadekomne personer på Indlandsisen varetages af Arktisk Kommando på vegne af Sundhedsvæsenet. Egentlige SAR-operationer på Indlandsisen ledes af politiet.

3.9 Sundhedsvæsenet dækker omkostninger til transport af patienter fra kendt position, men kan stille regreskrav.

4. Rednings- og eftersøgningstjeneste på land og i lokale farvandsområder (“Indenskærs farvande”)

4.1 Politiet er ansvarlig for opgaven i henhold til retningslinjerne for eftersøgnings- og redningstjenesten i Grønland (SAR Grønland).⁵

4.2 Sundhedsvæsenet skal på anmodning fra politiet om muligt deltage i konkrete opgaver med henblik på, at evakueringer kan ske sundhedsmæssigt forsvarligt.

4.3 Er den første henvendelse i sagen til politiet, kan politiet indhente sundhedsfaglig rådgivning fra sundhedsvæsenet med henblik på vurdering af alvorligheden. Som udgangspunkt rettes henvendelse til den centrale vagtfunktion.

4.4 Såfremt politiet i forbindelse med eftersøgnings- og redningsopgaver har fundet personer med et akut behov for sundhedsfaglig behandling, og som derfor nu er på en kendt position, kan politiet anmode sundhedsvæsenet om at transportere den eller de pågældende til en relevant enhed i sundhedsvæsenet. Dette vil kun være aktuelt i situationer, hvor politiet ikke råder over de nødvendige transportmidler på stedet.

4.5 Får sundhedsvæsenet henvendelser fra skibe og fartøjer i lokale farvandsområder foretager sundhedsvæsenet en sundhedsfaglig vurdering af

⁵ Eftersøgnings og redninger i Grønland <https://www.forsvaret.dk/da/organisation/arktisk-kommando/eftersogning-og-redninger-gronland/>

behovet for akutte tiltag, herunder evakuering. Såfremt der vurderes at være behov for ilandsætning kontakter sundhedsvæsenet politiet, som overtager ansvaret for transporten frem til, så vidt muligt, nærmeste sundhedsfacilitet med de relevante kompetencer og udstyr.⁶

5. Syge og tilskadekomne til søs (uden for lokale farvandsområder)

5.1 Joint Rescue Coordination Center (JRCC Grønland) hos Arktisk Kommando har ansvar for alle eftersøgnings- og redningsoperationer, der vedrører fly samt alle udenskærs maritime eftersøgnings- og redningsoperationer. Der er særlige aftaler om arbejdsdeling i Nord- og Østgrønland.

5.2 Henvendelser fra skibe om syge og tilskadekomne vil sædvanligvis blive rettet til JRCC Grønland, som indhenter sundhedsfaglig rådgivning fra Radio Medical Danmark. JRCC Grønland anbefales at indhente rådgivning fra sundhedsvæsenets vagthavende om de aktuelle sundhedsfaglige behandlingsmuligheder på påtænkte ilandssætningssteder jvfr. mellem Sundhedsvæsenet, JRCC Grønland og Radio Medical Danmark.⁷

5.3 Henvendelser fra skibe direkte til sundhedsvæsenet håndteres af den centrale vagthavende. Der kan træffes aftaler om ilandsætning ved skibets ankomst til havn samt rådgives om de reelle muligheder på de enkelte SHV-enheder. Ved behov for evakuering til land skal skibet kontakte JRCC Grønland, som har kompetensen til at træffe afgørelse om iværksættelse af evakuering.

HENH

⁶ Formelt set er politiet kun ansvarlig for at bringe den tilskadekomne/syge til nærmeste helårsbeboede område. Det vil herefter være sundhedsvæsenets opgave at viderebringe patienten til relevant enhed i sundhedsvæsenet.

⁷ Procedure for requesting assistance from Greenland's Healthcare System. Sundhedsvæsenet, Maj 2024.